

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı

Sayı: B.13.2.SGK.0.65.03.01/ 01-109-4 10095220
Konu: Van Milletvekili Fatma KURTULAN'a ait
(7/14715) Esas No'lu Yazılı Soru Önergesi

28 Haziran 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07/06/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-23509 sayılı yazınız.

Van Milletvekili Sayın Fatma KURTULAN'a ait 7/14715 Esas No'lu yazılı soru önergesi, Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Ömer DİNÇER
Bakan

EK:
Yazı (4 sayfa)

**VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN FATMA KURTULAN'A AİT
7/14715 ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Bilindiği gibi, kayıt dışı çalışanların sayılarının tespitinde çeşitli zorluklar bulunmaktadır. İstihdam dışı çalışanların belirlenmesinde yaşanan zorluklara rağmen TÜİK tarafından "Hanehalkı İşgücü Araştırması 2009 yılı Şubat ayı Sonuçları" anketinde, Türkiye genelinde yapılan istatistik verilere göre kayıt dışı çalışanların oranı % 40,8 olarak açıklanmış olup, bu rakam sadece sosyal güvenlik sistemine dahil olmayanları değil, tüm kayıt dışı ekonomik değerler açısından anlam ifade etmektedir.

Ülkemizde kayıt dışı olarak çalışanların kayıt altına alınması, sadece Sosyal Güvenlik Kurumunca alınacak tedbirler ve denetim elemanlarınca yapılacak incelemelerle değil, aynı zamanda Devletin tüm birimleri arasında bu konuda işbirliğinin olması ve çalışanların kayıt dışılığın olumsuz etkileri konusunda eğitilmeleri ve bilinçlendirilmeleri yoluyla sağlanacağı düşünülmektedir.

Kayıt dışı istihdamın önlenmesi amacıyla, Sosyal Güvenlik Kurumunca önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Bu çerçevede;

- Bu düşüncenin ilk aşaması ile ilgili olarak bazı kurumlarla yapılan çalışmalar sonucunda, "işlem yapılan kişilerin T.C. kimlik numarası ile birlikte mesleki bilgilerinin alınarak Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmesi" şeklinde bazı çalışmalar başlatılmıştır.

- Sağlık Bakanlığı ile yapılan çalışmalar sonucunda; özellikle gıda sektöründe çalışanlar için Sağlık İl Müdürlüklerince düzenlenen "portör muayene listeleri"nin 2008 yılı Temmuz ayından itibaren taşradaki sosyal güvenlik il müdürlüklerine gönderilmesi sonucunda tescil kayıtlarından kontroller yapılmaya başlanmıştır.

- Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı ile yapılan çalışmalar sonucunda ise; Kimlik Bildirme Kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmelik ekinde bulunan formların (işyeri ve çalışanların bildirimi) taşradaki sosyal güvenlik il müdürlüklerine gönderilmesi ve bu formların tescil kayıtlarından kontrol edilmesi sağlanmıştır.

- 2008 yılı Mayıs ayından itibaren Sosyal Güvenlik Kurumu bünyesinde kurulan ALO 170 İhbar Hattı ile özellikle kayıt dışı ihbar ve şikayetlerin elektronik ortamda ilgili birimlere iletilmesi ve incelenmesinin sağlanması uygulaması başlatılmıştır

- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 8 inci maddesinin yedinci fıkrasında; "Bankalar ile kamu idarelerince yapılan işlemlerde, işlem yapılan kişilerin sigortalılık kontrollerinin yapılması ve sigortasız olanların Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi" hükmüne yer verilerek, bu hüküm gereğince çıkarılan Tebliğ'e istinaden tüm bankalar ve 14 kamu kuruluşunda işlem yapan kişilerin T.C kimlik numaraları ile birlikte "mesleki bilgileri", "işyeri unvanı ve adresi" alınarak, elektronik veya manuel olarak bulunan yerdeki sosyal güvenlik il müdürlükleri veya sosyal güvenlik merkez müdürlüklerine bildirilmesi ve gönderilen bu bilgilerden işyeri ve sigortalılık kontrolü yapılması sağlanmıştır.

- 5510 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin yedinci fıkrasına istinaden çıkarılan ve 27/9/2008 tarihli, 27010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu Denetim Elemanlarınca Yapılacak Tespitler Hakkında Yönetmelik" gereğince, kamu kurum ve kuruluşlarının denetim elemanlarınca 5510 sayılı Kanun kapsamındaki işyerlerinde yapılan denetimlerde, aynı zamanda sigortalılık kontrolü de yapılması ve sigortasız olarak tespit edilenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmesi öngörülmüştür.

- Kayıt dışı istihdam çalışmalarının yerinde, zamanında ve müstakil olarak yapılması amacıyla Sosyal Güvenlik Kurumu Sosyal Güvenlik İl Müdürlükleri ve Sosyal Güvenlik Merkezlerinde "Kayıt Dışı İstihdamla Mücadele Servisleri" kurulmuştur.

- Sosyal Güvenlik Kurumu taşra birimlerinde görev yapmak üzere sosyal güvenlik kontrol memurları istihdamı sağlanarak, yıllar itibarıyla bunların sayıları artırılmış ve 2009 yılı içerisinde sosyal güvenlik kontrol memurlarına defter ve kayıt inceleme yetkisi de tanınarak taşra birimlerindeki işlemlerin daha kısa sürede sonuçlandırılması sağlanmıştır..

Diğer taraftan, 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun gereğince; 18-29 yaş arasındaki sigortalılar ile kadın sigortalıları istihdam eden işyerleri için kademeli olarak işveren prim hisselerinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması suretiyle işveren prim maliyetinin azaltılarak istihdamın artırılması ve sisteme girmenin teşvik edilmesi sağlanmıştır.

Kayıt dışı istihdam ve mevzuata aykırı işlemlerin tespitinde Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından sigortalılar açısından yaş, cinsiyet ve sektörel anlamda bir ayırım yapılmamaktadır

